

Shemot “Namen”
Exodus 1:1–6:1
Jesaja 27:6–28:13; 29:22–23

Ze werden Slaven

Wanneer we over de Hebreëen in Egypte horen, denken we automatisch aan hun tijd als slaven. We denken aan de stenen die ze dagelijks voor de steden van Egypte moesten maken en de arbeid waartoe ze dagelijks gedwongen werden. Maar dit leven van slavernij was hen niet opeens overvallen, het kwam allengs; want zij waren Egypte niet binnengekomen als slaven, maar als de familie van de man die Egypte van de hongersnood had gered. Zij begonnen met een heldenstatus, maar over de jaren veranderde hun leven en het veranderde dramatisch.

Wat was er dan gebeurd met deze mensen dat zulk een verandering in hun leven en levensstijl had teweeggebracht? Zou het antwoord op deze vraag ons antwoorden voor onze tijd kunnen tonen? Laten we het verder onderzoeken en zien.

De Hebreëen kwamen Egypte binnen als herders. Zij gingen in het Land van Goshen wonen en ook al werden ze omwille van Jozef zeer gerespecteerd, ze werden in het leven en de cultuur van Egypte niet opgenomen, omwille van hun bezigheid. De Schrift zegt dat het werk van een herder iets afschuwelijks was in de ogen van de Egyptenaren. Omgekeerd was in het begin ook de levensstijl van de Egyptenaren afschuwelijk voor de Hebreëen. Het leven van uiterlijke schijn met glanzende en opvallende klederen, make up en wereldse bezittingen waren niet echt dat waaraan de Hebreëen gewoon waren. Gedurende de eerste jaren dat ze in Goshen woonden, hielden de culturele verschillen tussen een volk dat geroepen was om in Egypte te zijn, maar niet van Egypte was, een vrij dikke scheidingsmuur tussen deze twee volken omhoog.

Met de tijd en met elke voorbijgaande generatie begonnen de Hebreëen hun leven in Kanaän te vergeten. Het leven dat geweest was, hoorde bij de ouderen die over herinneringen over een verleden spraken. In de eerste jaren luisterden de jonge mensen aandachtig, maar met de tijd begon hun interesse af te nemen, terwijl hun ogen zich intussen meer en meer op Egypte en hun manieren begonnen te vestigen. De terloopse blikken op Egypte begonnen stilaan te leiden tot dagdromen over hoe het leven zou zijn als ze dat stigma van Hebreëer niet om hun nek hadden. Ze begonnen te denken dat een Hebreëer zijn uiteindelijk misschien toch niet zo fantastisch was. Misschien hadden de Egyptenaren wel gelijk met dit herders ding; “ Ze zijn een beetje aan de stinkende kant” waren de nieuwe gedachten zijn die in hun hoofd opkwamen. Het ene idee leidde naar het andere, terwijl de cultuur en de stijlen van Egypte Goshen binnenslopen. In het begin gaf de oudere generatie tegenstand, maar hoe meer de tijd verstreek hoe minder erg de dingen begonnen te lijken dan ze eerst deden en als van de ene dag op de andere stopte de oudere generatie met Egypte te bevechten maar begon haar integendeel te omhelzen

We weten niet hoeveel jaar het duurde vooraleer de Hebreëen overgingen van leven in Egypte, naar Egypte dag ging leven in hen, maar, zoals we lezen, het gebeurde. Ze waren nu een volk dat niet alleen in de wereld was, maar ze waren van de wereld. Wat ze zich tijdens die neerwaartse spiraal niet realiseerden was dat ook al aanvaardden zij Egypte, Egypte hen nooit zou aanvaardden. De roep van HaShem in hen betekende dat ze nooit echte Egyptenaren konden zijn, hoe hard ze het ook probeerden. Die verandering in hun geest zou ook maken dat ze vergaten dat hun leven in Egypte slechts getelde dagen had. De roep zou hen niet toelaten om te blijven in een vreemd land. Op een dag zouden ze naar huis geroepen worden en Egypte zou moeten achtergelaten worden.

Dus hoe zou Yah de Hebreëen apart houden? Hoe zou Hij hen getrouw zijn ook al waren zij Hem niet getrouw? Hij deed een cultuur en een leider opstaan die de Hebreëen zou uitstoten, zelfs al probeerden zij met al hun macht om zich er binnen te dringen. Hij zou hen maken tot slaven van dat wat ze zo wanhopig verlangden, Egypte. Aangezien de Hebreëen de scheidingsmuur niet wilden behouden, deed Hij het. Zijn plannen, Zijn doelen en Zijn woorden, gesproken tot hun vaders zouden niet gedwarsboemd worden omwille van hun verlangens. Ze waren in Egypte nu, maar slechts voor een tijd, en gedurende die tijd zouden ze ziek gemaakt worden van dat wat ze zichzelf hadden toegelaten te slikken.

Het is werkelijk verbazingwekkend hoe de geschiedenis zichzelf herhaald. De familie van Yah is weer opnieuw in Egypte en weer vinden we Egypte in ons. Hoe Egypte in ons leven werkt hangt af van onze persoonlijkheid. Zij het via vermaak, sport, mode, heidense gebruiken of via een aantal andere gebieden, het lijkt dat Egypte op de meesten, zij het niet op ieder van ons een stevige greep heeft. Als je dit niet ziet, zal de bevrijding zeer moeilijk komen. Als je in een spiegel van je leven kan kijken en zien dat net zoals bij je voorouders Egypte veel te diep in ons leven is gedrongen en ons feitelijk in zijn greep heeft, dan is er hoop.

Het onder ogen zien van de greep van Egypte op ons leven is een deel van het gevecht om los te breken. Het feit onder ogen zien dat we tot slaven gemaakt zijn is de sleutel die de deur tot vrijheid zal ontsluiten.

Het verschil met de meeste van onze voorouders en velen van u die deze commentaar lezen, is dat we niet alleen schreeuwen om bevrijding, maar dat we weten tot Wie we het uitschreeuwen. We begrijpen dat we Egypte geërfd hebben en dat we wanhopig trachten vrij te komen van haar greep. We weten dat we haar greep alleen niet kunnen verbreken, maar het moeten doen met de kracht van de Ene die ons geroepen heeft, niet om te leven als slaven in Egypte, maar veeleer om te leven als slaven, dienaren voor Hem.

We kunnen momenteel ons lichaam niet uit Egypte weghalen. Egypte spreidt zich uit over elk land, inclusief Israël. We kunnen echter vragen dat het werk zou beginnen om in deze Torah portie Egypte uit ons te halen, zodat wanneer de uiteindelijke verlossing komt, wij op onze reis niet zullen omkijken zoals onze voorouders deden. Het werk om een slaaf uit Egypte te halen zal dan een beetje makkelijker zijn, omdat Egypte al uit de slaaf gehaald was!

Mike Clayton www.joinedtohashem.org
Ned.vert. S. van Goethem